

מהיכן מגיע העצבות ???

1. העצבון הבא מתוך תענוגי חול (לשם תענוג) - אורות התשובה יד, ה.

.....ותיכף כשעולה ברעיונו לשוב הרי הוא מתקדש,, **והעצבון הבא מתוך תענוגי חול** מתהפך מיד לשמחה של מצוה.

2. החטא מכאיב לנשמה כי אתה לא אתה - אורות התשובה ח, ב.

המכאובים הגדולים, התוקפים את הנפש ע"י רעיון התשובה, אע"פ שלפעמים נראים הם כאלו הם באים מצד יראת העונש, אין התוכן הפנימי שלהם כ"א יסורים עצמיים, שהנשמה נכזבת בהם מפני שהחטא מכאיב אותה, **שהוא נגד כל תנאי חייה**, ואלה היסורים בעצמם הם ממרקים אותה. והאדם המכיר בהכרה פנימית את האוצר הטוב, המונח בתוכיותם של יסורים אלו, הוא מקבל אותם באהבה גמורה ודעתו מתישבת בהם, ובזה עולה הוא במעלות רבות, ותלמודו מתקיים כידו, ואפיו הפנימי משתלם, והרשמים שעשו עליו עונותיו נמחקים, והם מתהפכים לסימנים טובים, שהוד נשמתי בולט מהם.

3. מהיכן מגיע העצבות ??? - אורות התשובה יד, ו.

כששואלים: מהיכן העצבות באה? צריכים לפתור: מהשפע של המעשים, המדות והדעות הרעות על הנשמה, שהיא טועמת בחושה החודר את מרירותם, והיא נסלדת, נפחדת ועצובה. וכשאור התשובה מופיע, וחפץ הטוב כשהוא מתגבר בתכונתו המקורית, צנור של עונג ושל שמחה נפתח, והנשמה יונקת מנחל עדנים, וכשהכשרון המעשי לוקח לו את התמצית של ההרגשות הנעימות הללו, יוצא-לאור המוסר הטהור העליון, המצליח את החיים בהודו.